

Arbeidshefte

2.-4. klasse

Steinerskolen legger vekt på å dyrke og fremme barnets forbindelse og forhold til naturen, allerede fra barnehagen av. Gjennom skolegangen fortsetter dette hele tiden med en hensikt å skape en sammenheng for eleven, mellom seg selv og sine omgivelser. Steinerskolens læreplan legger til rette for dette arbeidet med sitt særpregede «økologiske perspektiv» på alle fag gjennom alle år.

Kompetansemålene i alle fag er fordelt på 4., 7. og 10. trinn. Skolene står fritt til å bestemme når og hvordan de underviser slik at elevene oppnår disse kompetansemålene, samtidig som de er pliktige til å ha en skriftlig plan over *hvordan* de gjør *hva*, i sin lokale læreplan.

Det kan være svært hensiktsmessig å ha en egen plan for de «grønne fagene» fordi de ofte krever andre læringsarenaer enn klasserommet, og dermed ofte også ekstra ressurser, i form av ekstra lærere og utstyr. God planlegging er en forutsetning for å lykkes.

Dette heftet er tenkt som et tilleggsverktøy som kan bistå skolene i å gjennomføre lovpålagte og forpliktende «grønne kompetansemål», ikke en erstatning for læreplanen og alle de andre

veiledende kilder steinerskolelærere skal og kan benytte oss av i arbeid med lokal læreplan.

I dette heftet finnes tre maler som kan brukes i dette planarbeidet;

Grønne kompetansemål er en oversikt over kompetansemål i steinerskolens læreplan som har et «grønt preg». Den kan fungere som en del av skolens lokale læreplan.

Grønn pedagogisk plan er en klassevis oversikt til bruk i arbeidet med årsplaner.

Grønn årskalender gir mulighet til å få en praktisk oversikt over når på året de ulike aktivitetene skal gjennomføres. Oppdateres denne kalenderen hvert år kan den bli en viktig del av overleveringen mellom klasselærerne, i tillegg en sikring om at kunnskap i kollegiet blir tilgjengelig for alle.

Tusen takk til Anna Trede som har utviklet disse malene gjennom sine mange år som drivende kraft for et økologisk perspektiv i skolen, og som formidler av grønne-verdier gjennom undervisningen.

GRØNNE KOMPETANSEMÅL

Fag	Tema	Kompetansemål	Klasse
Mat & helse	Fra jord til bord	Ha kjennskap til dyrking og foredling av kjente matvarer	
		Ha erfaring med sanking av ville vekster og fiskefangst	
		Kjenne de viktigste husdyrene og husdyrproduktene	
		Kjenne de viktigste kornsortene og grønnsaksslagene	
		Undersøke hvordan ulike råvarer og matvarer smaker	
	Mat & måltid	Lage trygg, god og næringsrik mat fra enkle råvarer	
		Sette sammen en sunn frokost, skolemåltid og mellommåltid	
		Bruke mål og vekt i sammenheng med oppskrifter og matlaging	
		Praktisere regler for god hygiene og vite hvorfor dette er viktig	
	Mat & kultur	Bidra til trivsel i sammenheng med måltidene	
		Dekke og pynte bord på en innbydende måte	
		Planlegge og gjennomføre en årstidsrelatert fest eller annen høytid sammen med andre	
Kjenne til ulike måltidsskikker og hvordan de blir praktisert i ulike kulturer			
Naturfag	Biologi	Kjenne typiske trekk ved husdyrene; deres navn, lynne og væremåte	
		Bli kjent med trær, planter, dyr, fugler og insekter i skolens nærområde uansett årstid	
		Så et frø og stelle planten gjennom sesongen	
		Utføre enkle oppgaver i skolehagen med hendene og med redskaper	
	Astronomi	Kjenne himmelretningene på hjemstedet	
		Vite sammenhengen mellom dagslengde og solhøyde på de forskjellige årstidene	
		Kjenne forskjellen mellom nymånenes og nemånenes utseende	
Geografi		Kjenne til hvordan lokalmiljøet har brukt tilgjengelige naturressurser	

Fag	Tema	Kompetansemål	Klasse
Kunst- og håndverk	Arkitektur	Være fortrolig med grunnelementene i husbygging fra perioden om ur- yrkene i vår kultur	
		Kjenne til viktige sider ved elementær husbygging fra eget arbeid med modeller i ulike skalaer, gjerne i samarbeid med ungdomstrinnets håndverkundervisning	
Kropps-øving & friluftsliv	Friluftsliv	Bruke varierte bevegelser i ulike miljøer og i tilrettelagte aktiviteter	
		Delta i aktiviteter som utfordrer alle sansene og styrker kroppens koordinasjonsevne	
		Kjenne til farer ved å være i vannet og kunne svømme	
		Delta i vinteraktiviteter og bruke utstyr som ski og skøyter	
		Kunne samhandle i ulike miljøer og aktiviteter	
Historie		Ha god kjennskap til arbeid og livsvilkår i sentrale primæryrker i førindustriell tid og nær fortid i norsk og samisk tradisjon, særlig jordbruk, skogsdrift, fiskeri, bergverk, dyrehold og veidekultur	
		Ha kjennskap til sentrale håndverksfag i førindustriell tid og nær fortid i norsk og samisk tradisjon, særlig tømmer- murer-, smed- og tekstilhåndverksfag	
		Gjøre seg kjent med kunstuttrykk og gjenstander fra fortiden og presentere historiske emner gjennom kunstnerisk utforming av tekst, bilder og gjenstander	
Eurytmi		Leve seg inn i og uttrykke karakteristiske trekk hos skikkelser og dyr, samt naturelementer som vind, snøfnugg, blomst, bølge osv., enkelt og lekfullt	

Notater:

GRØNN PEDAGOGISK PLAN

Fag	Kompetansemål	Aktivitet

GRØNN ÅRSKALENDER

Måned	Aktivitet	Hvordan
Aug		
Sep		
Okt		
Nov - Mar		
Apr		
Mai		
Jun		
Jul		

GRØNN PEDAGOGISK PLAN

Fag	Kompetansemål	Aktivitet

GRØNN ÅRSKALENDER

Måned	Aktivitet	Hvordan
Aug		
Sep		
Okt		
Nov - Mar		
Apr		
Mai		
Jun		
Jul		

GRØNN PEDAGOGISK PLAN

Fag	Kompetansemål	Aktivitet

GRØNN ÅRSKALENDER

Måned	Aktivitet	Hvordan
Aug		
Sep		
Okt		
Nov - Mar		
Apr		
Mai		
Jun		
Jul		